

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Інститут суспільства

ПРОГРАМА
вступного екзамєну з географії

Освітній рівень:	«Бакалавр»
Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	055 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	032 Історія та археологія
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	033 Філософія
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	072 Фінанси, банківська справа і страхування
На базі:	повної загальної середньої освіти

ПОГОДЖЕНО

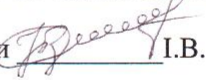
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

 О.Б. Жильцов

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри всесвітньої
історії

Протокол № 10 від 10 лютого 2016р.

Зав. кафедри І.В. Срібняк

Київ 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступний екзамен з географії призначений для перевірки знань вступників Київського університету імені Бориса Грінченка в обсязі програми з географії для загальноосвітніх навчальних закладів.

Під час вступного екзамену оцінюються: рівень комплексних, просторових, соціально орієнтованих знань про Землю; здатність застосовувати набуті знання для аналізу географічних явищ і процесів; ступінь сформованості географічної культури.

Критерії оцінювання знань з мінімальною кількістю балів 100 для допуску до участі в конкурсі

Кількість балів	Національна шкала
65-99	Незадовільно
100-132	Задовільно
133-166	Добре
167-200	Відмінно

Критерії оцінювання знань з мінімальною кількістю балів 124 для допуску до участі в конкурсі

Кількість балів	Національна шкала
100-123	Незадовільно
124-152	Задовільно
153-177	Добре
178-200	Відмінно

Загальна географія

Географія як наука, розвиток географічних досліджень

Об'єкт та предмет вивчення географії. Місце географічних дисциплін у системі наук. Джерела географічних знань. Методи географічних досліджень. Розвиток уявлень про форму, розміри та рухи Землі. Найвизначніші

географічні відкриття, видатні мандрівники. Географічні дослідження світу та України в різні історичні епохи. Вітчизняні вчені-географи. Сучасні географічні дослідження та їх значення.

Способи зображення Землі

Зображення земної поверхні на малюнку, плані, карті, глобусі, аерофотознімку та космічному знімку. Поняття «план місцевості», «географічна карта», «топографічна карта», «азимут». Картографічні проекції та спотворення. Елементи градусної сітки. Легенда карт. Види масштабу. Класифікація карт. Топографічні карти та їх практичне використання. Визначення напрямків географічних координат об'єктів, абсолютної та відносної висоти місцевості, глибини морів і океанів. Способи вимірювання відстаней на різних географічних і топографічних картах. Орієнтування на місцевості за місцевими ознаками. Значення карт у житті людини.

Літосфера та рельєф

Внутрішня будова Землі. Поняття «земна кора», «літосфера», «літосферна плита», «тектонічні структури», будова та типи земної кори, породи та мінерали що її складають. Геологічне літочислення, геологічний вік, геохронологічна таблиця. Внутрішні процеси в літосфері. Рухи літосферних плит. Походження материків і океанів. Вулкани та землетруси, райони їх поширення. Зовнішні сили, що змінюють земну поверхню. Корисні копалини їх класифікація за походженням. Основні форми земної поверхні: гори і рівнини. Рельєф дна Світового океану. Значення рельєфу в господарській діяльності людини та вплив діяльності людини на рельєф.

Атмосфера та клімат

Поняття «атмосфера», її склад та будова, значення. Сонячна радіація та її розподіл в атмосфері й на земній поверхні. Теплові пояси та їх межі (тропіки і полярні кола). Температура земної поверхні та повітря, її зміни з висотою і розподіл залежно від кута падіння сонячних променів. Атмосферний тиск його вимірювання. Основні пояси атмосферного тиску Землі. Загальна циркуляція атмосфери. Постійні вітри. Циклони й антициклони. Сезонні та місцеві вітри.

Вода в атмосфері. Вологість повітря. Хмари. Атмосферні опади та їх утворення. Розподіл опадів на поверхні земної кулі. Повітряні маси й атмосферні фронти. Поняття «клімат». Кліматичні пояси та області. Кліматична карта. Залежність клімату від широти місцевості, морських течій, близькості до морів, рельєфу, антропогенного впливу. Погода, добові та сезонні коливання її метеорологічних елементів. Спостереження за погодою та її прогнозування. Вплив клімату та погоди на господарську діяльність.

Гідросфера

Поняття «гідросфера» та її основні частини. Світовий океан та його частини: океани, моря, затоки, протоки. Суходіл в океані. Властивості вод Світового океану та причини її неоднорідності. Водні маси. Рух води в Світовому океані. Морські течії. Води суходолу. Річка та її частини. Елементи річкової долини. Річкові басейни. Живлення та режим річок. Озера, їх походження. Болота. Льодовики, багаторічна мерзлота. Підземні води. Джерела. Штучні водойми. Використання Світового океану та вод суходолу в господарській діяльності людини.

Біосфера

Поняття «біосфера», її складові та межі. Ґрунти, їхні властивості та відмінності. Рослинність суходолу і океану. Тваринний світ суходолу і океану. Вплив біосфери на інші оболонки. Вплив людини на біосферу. Охорона біосфери.

Географічна оболонка. Загальні закономірності природи Землі

Поняття «географічна оболонка». Загальні закономірності географічної оболонки: цілісність, кругообіг речовин та енергії, ритмічність, комплексність. Зональні та а зональні природні комплекси. Зміна природних комплексів під впливом господарської діяльності людини.

Географія материків та океанів

Предмет вивчення географії материків і океанів

Значення та завдання курсу «Географія материків і океанів». Поняття «материк» і «частина світу». Основні географічні закономірності розвитку природи Землі: закономірності формування рельєфу, клімату, географічних поясів та природних зон. Формування зональних та азональних природних комплексів на материках.

Океани

План характеристики природного комплексу океану. Особливості фізико-географічного положення океанів. Історичні відомості про освоєння та дослідження різних частин Світового океану. Геологічна будова та рельєф дна океанів. Характерні риси клімату. Властивості водних мас та океанічні течії. Своєрідність органічного світу океанів. Природні ресурси океанів та їх використання. Проблема забруднення океанічних вод.

Материки. Африка

План географічної характеристики материка. Особливості фізико-географічного положення. Основні елементи берегової лінії. Дослідження та освоєння. Геологічна будова. Основні форми рельєфу материка. Корисні копалини та закономірності їх розміщення на материку. Загальні особливості клімату. Кліматичні пояси і типи клімату. Води суходолу: головні річкові системи, озера, басейни підземних вод, їх гідрологічні особливості. Природні зони та закономірності їх розміщення. Особливості ґрунтового, рослинного покриву та тваринного світу. Найбільші національні парки. Населення.

Австралія

Своєрідність географічного положення материка. Історія відкриття і дослідження. Форми рельєфу та корисні копалини Австралії. Загальні особливості клімату. Кліматичні пояси та типи клімату Австралії. Води суходолу. Природні зони. Своєрідність і унікальність органічного світу материка. Населення, його склад та розміщення.

Південна Америка

Особливості фізико-географічного положення. Дослідження і освоєння материка. Геологічна будова. Основні форми рельєфу. Закономірності

поширення родовищ корисних копалин. Своєрідність клімату материка. Кліматичні пояси і області. Вплив клімату на формування і розподіл вод суходолу. Найбільші річки та озера. Природні зони. Ґрунти, рослинний покрив та тваринний світ. Висотна поясність в Андах. Зміна природних комплексів людиною. Походження та формування сучасного населення, його расовий склад та розміщення.

Антарктида

Своєрідність географічного положення материка. Відкриття Антарктиди та сучасні наукові дослідження материка. Міжнародне співробітництво у дослідженні природних умов і природних ресурсів. Українська дослідна станція «Академік Вернадський». Географічна будова та рельєф поверхні. Кліматичні умови. Рослинний і тваринний світ. Природні ресурси та їх охорона.

Північна Америка

Фізико-географічне положення материка. Історія відкриття та освоєння Північної Америки. Геологічна будова та основні форми рельєфу материка. Роль давнього зледеніння у формуванні сучасного рельєфу. Корисні копалини, закономірності їх поширення. Кліматичні пояси і типи клімату. Води суходолу. Основні річкові системи. Найбільші озера, їх походження. Особливості розміщення природних зон. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ. Висотна поясність Кордильєр. Природоохоронні території. Найвідоміші національні парки. Особливості заселення Північної Америки. Населення, його расовий і етнічний склад.

Євразія

Фізико-географічне положення материка. Особливості берегової лінії Євразії. Історія відкриття і дослідження окремих територій материка. Геологічна будова. Давні материкові зледеніння. Сейсмічно активні області. Основні форми рельєфу материка. Найбільші рівнини і гори. Корисні копалини, закономірності їх походження. Особливості формування клімату, кліматичні пояси і типи клімату. Внутрішні води. Найбільші річки та озера.

Багаторічна мерзлота. Сучасне зледеніння. Природні зони. Особливості їх розміщення на території материка. Ґрунти, рослинний покрив і тваринний світ природних зон. Висотна пояси́сть у горах материка. Зміна природи людиною. Населення. Расовий та етнічний склад. Розміщення населення на материку.

Земля – наш спільний дім

Взаємодія людини і природи. Природні ресурси материків і океанів, їх класифікація. Зміна взаємозв'язків між компонентами природи під впливом господарської діяльності людини. Порушення рівноваги в природних комплексах материків та океанів. Проблема забруднення навколишнього середовища. Види забруднення, основні джерела їх надходження. Природоохоронні території. Міжнародні організації з охорони природи.

Фізична географія України

Україна та її географічні дослідження

Формування території, сучасні розміри, адміністративно-територіальний поділ. Географічне положення, кордони, розташування території України стосовно годинних поясів. Місце України на політичній та економічній карті світу. Господарська оцінка економіко-географічного положення.

Природні умови і ресурси України

Рельєф, тектонічна, геологічна будова, мінеральні ресурси

Основні риси рельєфу: низовини, височини, гори. Тектонічні структури, їх будова та рухи. Особливості геологічної будови території України. Геоморфологічна будова. Чинники виникнення несприятливих геологічних і геоморфологічних процесів та шляхи запобігання їм. Мінерально-сировинні ресурси та їх класифікація. Закономірності поширення, характеристика та господарська оцінка паливних, рудних і нерудних корисних копалин.

Кліматичні умови та ресурси

Основні чинники, що впливають на формування клімату. Загальні риси клімату. Типи повітряних мас. Розподіл температури повітря і опадів на території України. Основні кліматичні показники. Сезонні особливості

клімату. Причини виникнення і наслідки дії небезпечних метеорологічних явищ на території країни, їх поширення. Кліматичні ресурси. Метеорологічні спостереження, прогнози погоди.

Внутрішні води та водні ресурси

Загальні гідрологічні особливості території України. Поверхневі води, особливості їх формування і розподілу. Основні річкові басейни. Канали. Болота, їх типи і поширення. Озера і водосховища. Підземні води. Несприятливі гідрологічні явища і заходи запобігання їм. Водні ресурси України, шляхи їх раціонального використання і охорони.

Ґрунти, рослинний покрив, тваринний світ

Ґрунтовий покрив. Умови ґрунтоутворення, властивості, основні генетичні типи ґрунтів, закономірності їх поширення. Карта ґрунтів України. Господарське використання ґрунтів. Земельні ресурси України. Охорона земельних ресурсів. Різноманітність видового складу рослинності, закономірності поширення рослинності. Рослинні комплекси лісів, степів, луків. Рослинні ресурси, їх охорона і відтворення. Зелена книга України. Різноманітність видового складу тварин. Фауністичний склад лісів, степів, луків, боліт, водойм, Українських Карпат і Кримських гір. Тваринні ресурси, заходи з їх охорони і відтворення. Червона книга України.

Природні комплекси України

Умови розвитку й характерні риси природних комплексів. Взаємодія чинників і компонентів ПТК. Ландшафти та їх класифікація. Фізико-географічне районування України, його наукове і практичне значення.

Природні комплекси рівнин. Мішані та широколистяні ліси. Лісостеп. Степ. Господарська характеристика природних зон, проблеми використання природних ресурсів й охорони природи.

Гірські природні комплекси. Українські Карпати. Кримські гори. Природно-господарська характеристика гірських областей, проблеми використання ресурсів й охорони природи.

Природні комплекси морів. Чорне та Азовське моря. Природно-господарська характеристика морів, проблеми використання ресурсів та охорони природи.

Використання природних умов і ресурсів та їхня охорона

Геоекологічна ситуація. Основні забруднювачі навколишнього середовища. Вплив геоекологічної ситуації на населення.

Використання й охорона природних умов і ресурсів. Природоохоронні заходи. Законодавчі акти про природно-заповідний фонд. Категорії природно-заповідного фонду. Природоохоронні комплекси. Національна екологічна мережа. Моніторинг навколишнього середовища

Економічна та соціальна географія

Загальні положення економічної та соціальної географії

Економічна та соціальна географія як наука. Предмет економічної та соціальної географії. Економічна та соціальна географія в системі географічних наук. Зв'язок економічної та соціальної географії з іншими науками. Методи економіко-географічних досліджень.

Населення

Поняття "природний рух населення". Відтворення населення. Демографічні процеси і демографічна політика. Механічний рух (міграції) населення. Поняття "еміграція", "імміграція", "міграція", "сальдо міграції". Внутрішні і зовнішні міграції. Міграційні процеси і міграційна політика держав. Статеві-віковий склад населення, його наслідки.

Система розселення населення. Міське і сільське населення. Типи населених пунктів. Урбанізація. Субурбанізація. Міські агломерації. Типи міст за розмірами та за функціями. Типи сільських поселень, особливості їх розміщення.

Трудові ресурси та зайнятість населення. Поняття "трудові ресурси", "економічно активне населення", "зайнятість населення", "безробіття".

Взаємодія суспільства і природи. Географічне середовище як сфера взаємодії суспільства і природи. Ресурсозабезпеченість. Природокористування: раціональне і нераціональне.

Господарство. Загальна характеристика господарства

Поняття про господарство і національний господарський комплекс. Міжнародний географічний поділ праці (МГПП). Поняття “НТР” та її основні риси. Галузева структура господарства. Поняття “галузь” і “міжгалузовий комплекс”. Форми суспільної організації виробництва. Інфраструктура, її види. Поняття про територіальну структуру господарства. Значення зовнішніх економічних зв’язків у господарстві країни.

Економічний потенціал. Показники соціально-економічного розвитку. Валовий національний продукт, національний дохід. Показники якості життя.

Промисловість

Промисловість як сфера матеріального виробництва. Галузева структура паливної промисловості. Сировинна база. Вугільна промисловість. Нафтова промисловість. Нафтопереробна промисловість. Газова промисловість. Електроенергетика як складова ПЕК. Основні типи електростанцій. Енергосистема Альтернативні способи одержання енергії. Чорна металургія. Сировинна база. Чинники розміщення. Кольорова металургія. Склад і сировинна база. Чинники розміщення підприємств галузі. Роль машинобудування у господарстві держави. Структура галузі. Міжгалузові та внутрішньогалузові зв’язки. Чинники розміщення: наукоємні, трудомісткі і металомісткі галузі. Хімічна промисловість, її галузева структура. Природно-сировинна база хімічної промисловості і використання відходів. Структура та значення лісової та деревообробної промисловості, особливості її розміщення. Целюлозно-паперове і лісохімічне виробництво. Галузева структура промисловості будівельних матеріалів. Чинники розвитку і розміщення. Сировинна база. Галузева структура легкої промисловості. Чинники її розміщення. Галузовий склад харчової промисловості. Чинники розміщення галузей.

Сільське господарство

Значення сільського господарства в економіці держави. Галузева структура сільського господарства. Зв'язок сільського господарства з іншими галузями. Природно-географічні фактори розвитку сільського господарства. Сільськогосподарські угіддя, їх структура. Меліорація земель. Галузева структура і виробничі особливості рослинництва. Тваринництво, його структура. Кормова база тваринництва.

Транспорт

Роль транспорту в розвитку господарства країни. Види транспорту. Залізничний транспорт. Автомобільний транспорт. Водний транспорт. Повітряний транспорт. Трубопровідний транспорт.

Соціальна сфера

Галузі соціальної сфери. Сфера послуг. Галузі виробництво товарів народного споживання їх значення.

Економічна та соціальна географія України

Населення України

Заселення території України. Кількість, розміщення, статеві і вікові структури населення. Територіальні чинники розміщення та густоти населення. Природні й економічні умови, які впливають на основні показники розміщення населення. Природний рух населення. Демографічна ситуація. Міграція населення, її види та причини. Українська діаспора та причини її виникнення.

Національний склад населення. Етнографічні групи. Регіональні відмінності духовної культури населення (мова, релігії, звичаї)

Система розселення. Урбанізація та регіональні відмінності в її рівнях. Типи міських поселень. Функції міст і міські агломерації. Сільське розселення та його територіальні відмінності, соціальні проблеми

Трудові ресурси. Зайнятість населення у сфері матеріального виробництва та невиробничій сфері. Проблеми зайнятості та її географічні аспекти

Господарство України

Загальна характеристика господарства, економічний потенціал. Основні риси галузевої структури господарства. Сучасні проблеми розвитку та територіальної організації господарства. Розвиток ринкової інфраструктури в Україні

Промисловість

Загальна характеристика розвитку та розміщення промисловості. Галузева структура, спеціалізація Сучасні проблеми і перспективи розвитку та розміщення промисловості.

Паливна промисловість. Структура, місце і роль у господарстві. Вугільна промисловість. Райони видобутку бурого і кам'яного вугілля. Проблеми і перспективи розвитку. Нафтова і газова промисловість. Основні райони нафто- і газовидобутку. Центри нафтопереробного виробництва. Торф'яна, горюче-сланцева промисловість.

Електроенергетика, її структура, розвиток і розміщення основних типів електростанцій, ліній електропередач. Екологічні проблеми розвитку паливної промисловості та електроенергетики . Енергозбереження, альтернативні джерела енергії.

Металургійна промисловість. Структура, місце і роль у господарстві. Чинники розвитку та розміщення. Сировинна база. Географія чорної металургії. Кольорова металургія. Основні галузі та їх розміщення. Проблеми й перспективи розвитку металургійної промисловості

Машинобудівна та металообробна промисловість. Значення, місце і роль у господарстві. Структура галузі і принципи розміщення окремих виробництв: важкого, сільськогосподарського, транспортного, електротехнічного та ін. Територіальна організація машинобудування. Проблеми і перспективи розвитку.

Хімічна промисловість. Значення, місце і роль галузі. Сировинна база. Галузева структура хімічної промисловості. Географія окремих виробництв хімічної промисловості. Проблеми і перспективи розвитку.

Лісова промисловість. Структура і значення. Лісове господарство (лісозаготівля). Основні райони заготівлі лісу, проблеми відтворення і раціонального використання лісових ресурсів.

Деревообробна промисловість. Целюлозно-паперове та лісохімічне виробництво. Географія виробництв лісової промисловості, проблеми і перспективи розвитку.

Промисловість будівельних матеріалів. Структура і значення. Чинники розвитку і розміщення. Сировинна база. Географія цементного виробництва

Легка промисловість. Художні промисли. Структура, принципи розміщення. Географія текстильної (бавовняної, вовняної, лляної і шовкової), швейної та трикотажної, шкіряно-взуттєвої промисловості. Основні центри художніх промислів.

Харчова промисловість. Галузева структура, особливості спеціалізації, принципи розміщення і географія. Проблеми і перспективи розвитку.

Сільське господарство

Роль, місце і значення сільського господарства. Земельний фонд. Меліорація земель. Рослинництво. Зернові культури. Вирощування технічних культур, картоплі й овочів. Садівництво, ягідництво і виноградарство. Тваринництво. Рибне господарство.

Соціальна сфера

Галузева структура, значення. Сфера послуг. Структура галузі. Рекреаційно-туристське господарство. Проблеми і перспективи розвитку галузі.

Транспорт і зовнішньоекономічні зв'язки України

Основні види транспорту, їх характеристика. Особливості розміщення. Географія перевезень. Залізнична мережа України. Автомобільний транспорт, найважливіші автомагістралі. Трубопровідний транспорт, транзитні шляхи

транспортування нафти і газу. Водний транспорт, морські і річкові порти. Повітряний транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки України.

Економіко-географічні райони України

Економічне районування. Економічний район. Економіко-географічна характеристика (за типовим планом: економіко-географічне положення та його господарська оцінка; природні умови і ресурси; населення і трудові ресурси; особливості галузевої та регіональної структури господарства; промисловість та її структура; характеристика основних галузей сільського господарства; транспорт, основні його види та географія; зовнішньоекономічні зв'язки; регіональні відмінності).

Географічний поділ праці й економічне районування України. Донецький, Придніпровський, Північно-Східний, Столичний, Центральний, Причорноморський, Подільський, Північно-Західний, Карпатський райони (коротка економіко-географічна характеристика).

Економічна та соціальна географія світу

Сучасна політична карта світу

Основні етапи формування політичної карти світу. Типологія країн. Показники, що визначають рівень економічного розвитку країн. Форми правління й адміністративно-територіального устрою країн світу. Сучасна політична карта Європи, Азії, Африки, Америки, Австралії й Океанії. Міжнародні організації.

Населення

Кількість населення світу та його динаміка. Етнічний (національний) склад населення. Найчисленніші народи і мовні сім'ї. Релігії народів світу. Нерівномірність розміщення населення на Землі. Міське населення. Агломерації, мегалополіси. Процеси урбанізації. Сільське населення світу. Міграційні процеси. Трудові ресурси та зайнятість населення в різних сферах господарства країн та регіонів світу.

Географія світових природних ресурсів

Природні ресурси світу: мінеральні, водні, земельні, лісові, рекреаційні, Світового океану. Ресурсозабезпеченість і ресурсозбереження.

Світове господарство

Географія промисловості світу. Світова паливно-енергетична система. Географія вугільної, нафтової і газової промисловості. Електроенергетика світу. Чорна і кольорова металургія світу, основні райони розміщення металургійного виробництва. Машинобудування світу: географія основних галузей. Основні райони розміщення: хімічної, лісової і деревообробної, легкої, харчової промисловості.

Географія сільського господарства. Особливості розвитку і розміщення основних галузей рослинництва і тваринництва.

Географія транспорту. Розвиток та розміщення найважливіших видів транспорту: залізничного, автомобільного, водного, повітряного.

Міжнародні економічні зв'язки. Основні форми економічного співробітництва. Міжнародний туризм та його різновиди.

Глобальні проблеми людства

Виникнення і суть глобальних проблем людства. Найважливіші проблеми сучасності: демографічна, екологічна, енергетична, продовольча, бідності, війни і миру, освоєння ресурсів Світового океану та шляхи їх розв'язання.

Регіони та країни світу

Економіко-географічна характеристика регіонів та окремих держав (за типовим планом: економіко-географічне положення та його господарська оцінка; природні умови і ресурси; населення і трудові ресурси; особливості галузевої та регіональної структури господарства; промисловість та її структура; характеристика основних галузей сільського господарства; транспорт, основні його види та географія; зовнішньоекономічні зв'язки; регіональні відмінності)

Загальна характеристика країн Європи. Німеччина. Велика Британія. Франція. Італія. Польща. Білорусь. Росія.

Загальна характеристика країн Азії. Японія. Китай. Індія.

Країни Америки. США, Канада. Загальна характеристика країн Латинської Америки.

Загальна характеристика країн Африки.

Загальна характеристика Австралії та країн Океанії.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ З ГЕОГРАФІЇ

1. Фізична географія як наука
2. Великі географічні відкриття; значення для розвитку фізичної географії
3. Літосфера та рельєф Землі
4. Корисні копалини
5. Склад і будова атмосфери
6. Циркуляція атмосфери
7. Клімат. Кліматичні пояси
8. Гідросфера, її склад
9. Світовий океан
- 10.Ріки. Озера.
- 11.Біосфера Землі
- 12.Ґрунти. Рослинний та тваринний світ
- 13.Природно-територіальний комплекс
- 14.Океани як природно-територіальні комплекси
- 15.Фізико-географічне положення, тектонічна будова, рельєф і корисні копалини Африки
- 16.Кліматичні умови та внутрішні води Африки
- 17.Природні ландшафти; типи ґрунтів, рослинний і тваринний світ Африки
- 18.Фізико-географічне положення, тектонічна будова, рельєф і корисні копалини Австралії
- 19.Клімат, внутрішні води, природні ландшафти Австралії
- 20.Фізико-географічне положення, тектонічна будова, рельєф і корисні копалини Південної Америки
- 21.Клімат та внутрішні води Південної Америки
- 22.Природні ландшафти; типи ґрунтів, рослинний і тваринний світ Південної Америки
- 23.Фізико-географічне положення, тектонічна будова, рельєф і корисні копалини Північної Америки

- 24.Клімат та внутрішні води Північної Америки
- 25.Природні ландшафти; типи ґрунтів, рослинний і тваринний світ Північної Америки
- 26.Тектонічна будова, рельєф і корисні копалини Євразії
- 27.Кліматичні умови та води Євразії
- 28.Природні ландшафти; типи ґрунтів, рослинний і тваринний світ Євразії
- 29.Фізико-географічне положення України, його вплив на природу
- 30.Тектонічна будова і рельєф України
- 31.Розміщення корисних копалин в Україні
- 32.Кліматичні умови України
- 33.Внутрішні води України
- 34.Природні ландшафти; типи ґрунтів, рослинний і тваринний світ України
- 35.Економічна соціальна географія
- 36.Населення. Природний рух
- 37.Розселення населення. Урбанізація
- 38.Економіка країни. Галузева та регіональна структура
- 39.Промисловість, основні галузі
- 40.Сільське господарство, основні галузі
- 41.Транспорт, основні галузі
- 42.Соціальна інфраструктура, основні галузі
- 43.Населення України, природний та механічний рух
- 44.Розселення населення України. Урбанізація
- 45.Економіка України. Галузева та регіональна структура
- 46.Промисловість України, географія провідних галузей
- 47.Сільське господарство України
- 48.Транспортний комплекс України
- 49.Соціальна географія України
- 50.Глобальні проблеми людства
- 51.Комплексна економіко-географічна характеристика країни
- 52.Економіко-географічна характеристика Російської Федерації

- 53.Економіко-географічна характеристика Німеччини
- 54.Економіко-географічна характеристика Великої Британії
- 55.Економіко-географічна характеристика Китаю
- 56.Економіко-географічна характеристика Японії
- 57.Економіко-географічна характеристика Індії
- 58.Економіко-географічна характеристика США
- 59.Економіко-географічна характеристика Канади
- 60.Економіко-географічна характеристика Австралії

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Бойко В. М. Географія : Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В. М. Бойко, С. В. Міхелі. – Харків : СИЦІЯ, 2014. – 256 с.
2. Гілецький Й. Р. Географія: Економічна і соціальна географія України. Підруч. для учнів 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Й. Р. Гілецький. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2009. – 272 с.
3. Кобернік С. Г. Географія : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. / С. Г. Кобернік, Р. Р. Коваленко. – Харків : Оберіг, 2010. – 304 с.
4. Масляк П. О. Географія : Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / П. О. Масляк, С. Л. Капіруліна. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015. – 412 с.
5. Паламарчук Л. Б. Географія : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : профіл. рівень / Л. Б. Паламарчук, Т. Г. Гільберг, В. В. Безуглий. – К. : Генеза, 2010. – 304 с.
6. Паламарчук Л. Б. Географія : Підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : профіл. рівень / Л. Б. Паламарчук, Т. Г. Гільберг, А. І. Довгань. – К. : Генеза, 2011. – 304 с.
7. Пестушко В. Ю. Фізична географія України : Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова. – К. : Генеза, 2008. – 288 с.
8. Пестушко В. Ю. Географія : Підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова. – К. : Генеза, 2009. – 288 с.
9. Пестушко В. Ю. Географія : Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. / В. Ю. Пестушко, Г. Ш. Уварова. – К. : Генеза, 2014. – 256 с.

Додаткова література:

1. Географія. Комплексне видання: Довідник. Репетитор. Тренувальні тестові завдання / В. О. Градова, О. І. Грінченко, Г. Д. Довгань, Л. В. Костенко, О. Г. Стадник. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 336 с.
2. Дахно І. І. Країни світу. Енциклопедичний довідник / Дахно І. І., Тимофієв С. М. – К. : МАПА, 2011. – 608 с.

3. Масляк П. О. Географія України: Підруч. для 8–9 кл. серед. шк. / П. О. Масляк, П. Г. Шищенко. – К.: Зодіак- ЕКО, 2004 – 432 с.
4. Олійник Я. Б. Географія: Навч. посіб. для старшокласників та абітурієнтів. Відповіді на всі питання нової програми / Я. Б. Олійник, П. Г. Шищенко, А. В. Степаненко, П. О. Масляк. – 5-те вид., перероб. і доп. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2006. – 455 с.
5. Орлова Т. В. Географія: Навч. посіб. / Т. В. Орлова. – К. : Український центр підготовки абітурієнтів, 2013. – 240 с.
6. Свір Н. В. Географія : Типові тестові завдання / Н. В. Свір – К. : Літера ЛТД, 2011. – 128 с.
7. Скуратович О. Я. Загальна географія : Підруч. для 6 кл. / О. Я. Скуратович, Л. І. Круглик, Р. Р. Коваленко. – К.: Зодіак-ЕКО, 2005. – 319 с.
8. Топузов О. М. Економічна і соціальна географія світу : Підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закладів / О. М. Топузов, Л. В. Тищенко. – К: Зодіак-ЕКО, 2005. – 208 с.
9. Шищенко П. Г. Фізична географія України : Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / П. Г. Шищенко, Н. В. Муніч. – К.: Зодіак – ЕКО, 2008. – 240 с.
10. Яценко Б. П. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн : Підруч. для 10 кл. / Б. П. Яценко. – К: АртЕк. 2004. – 248 с.